

معاشقه امام سجاده(ع) با پروردگار

دعاهای صحیفه سجادیه نه تنها بیانگر عمق عبادت و تقوای امام سجاده(ع) است، بلکه منبعی برای تهذیب نفس، نحوه ارتباط و معاشقه با پروردگار و تربیت اخلاقی جامعه اسلامی محسوب می‌شود.

دعاهای صحیفه سجادیه نه تنها بیانگر عمق عبادت و تقوای امام سجاده(ع) است، بلکه منبعی برای تهذیب نفس، نحوه ارتباط و معاشقه با پروردگار و تربیت اخلاقی جامعه اسلامی محسوب می‌شود.

صحیفه سجادیه صحیفه سجادیه، یکی از مهم ترین متون دینی شیعه، مجموعه ای از دعاها و مناجات های امام زین العابدین(ع) است که به مثابه میراثی معنوی و تربیتی برای امت اسلامی به جای مانده است. این اثر نه تنها بیانگر عمق ارتباط امام سجاده(ع) با خداوند است، بلکه به مثابه منشوری اخلاقی و تربیتی، راهنمایی برای زندگی فردی و اجتماعی مسلمانان محسوب می‌شود. در یادداشت پیش رو با تأکید بر جایگاه امام سجاده(ع) در گسترش معارف ناب الهی در شرایط نابسامان دوران امامت ایشان، به تبیین اهمیت این اثر در طول تاریخ اسلام پرداخته می‌شود.

اراده الهی به مثابه عالی ترین اراده، مبنای تمامی دستورات و احکام دینی است. پیامبر اسلام(ص) در مقام فرستاده خدا، موظف به تبلیغ و ابلاغ پیام الهی بود، حتی اگر با آزار و اذیت مردمان مواجه می‌شد. این مسئولیت خطیر، وظیفه امت را نیز در پیروی از هدایت پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) مشخص می‌کند. هرگونه سرپیچی از این فرمان، به عواقب شدید اخروی منجر می‌شود. قرآن کریم در این خصوص در آیه ۴۸ سوره شوری می‌فرماید: «فَإِنْ أَعْرَضُوا قَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيطًا إِنَّ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغَ».

سنت الهی در میان بندگان، مبتنی بر آزمون هایی است که به منظور تشخیص مؤمنان واقعی از دیگران طراحی شده است. این آزمون ها در طول تاریخ ادامه داشته و بسیاری از افراد به دلیل پیروی از هوای نفس، به هلاکت رسیده اند، فقط عده ای معدود به پیمان الهی وفادار مانده و از هدایت اهل بیت(ع) پیروی کرده اند. اهل بیت پیامبر(ص) در جایگاه وارثان حقیقی رسالت نبوی، همواره با موانع و دشواری های بسیاری مواجه بوده اند. پس از واقعه کربلا، امام سجاده(ع) در شرایطی دشوار، مسئولیت هدایت امت را بر عهده گرفت. با وجود تلاش های دشمنان برای منزوی کردن اهل بیت(ع)، امام سجاده(ع) با صبر و استقامت، رسالت الهی خود را به انجام رساند. شاعر عرب درباره واقعه کربلا و مصائب پس از آن که رهبری زین العابدین(ع) بر مسلمانان را تحت الشعاع قرار داده بود، چنین سروده است: «وَقَجَائِظُ الْأَيَّامِ تَبْقَى مَدَّةً وَتَزُولُ وَهِيَ إِلَى الْقِيَامَةِ بَاقِيَةٌ؛ تمام فجایع مدتی در روزگار درنگ می‌کنند و سپس از میان می‌روند، ولی این مصیبت تا روز قیامت باقی می‌ماند.» صحیفه سجادیه و جایگاه آن

صحیفه سجادیه، مشهور به «زبور آل محمد» و «انجیل اهل بیت»، مجموعه ای از ۵۴ دعاست که امام زین العابدین(ع) بیان کرده است. این دعاها نه تنها بیانگر عمق عبادت و تقوای امام است، بلکه منبعی برای تهذیب نفس، نحوه ارتباط و معاشقه با پروردگار و تربیت اخلاقی جامعه اسلامی محسوب می‌شود. صحیفه سجادیه، مدرسه ای برای آموزش ارزش های اخلاقی و دینی است که در طول قرن ها، تأثیر عمیقی بر فرهنگ و اندیشه اسلامی گذاشته است.

صحیفه سجادیه هم در میان شیعیان و هم در میان فرهیختگان اهل سنت مورد توجه قرار گرفته است. دانشمندانی مانند احمد فهمی محمد و طنطاوی جوهری به اهمیت این اثر در تربیت فردی و اجتماعی مسلمانان اشاره کرده اند. طنطاوی جوهری، مفسر و نویسنده مصری در منزلت صحیفه چنین می‌نویسد: «این کتاب، بوستانی معطر است که بوی عطر سخنان زیبایش به مشام خواننده اش می‌رسد. این دعاها، مدرسه ای برای تهذیب درون انسان از آلودگی های گناهان است؛ منشوری تربیتی برای نسل هایی که پیای می‌آیند. (این صحیفه) دعاکننده را به التزام به خط صحیح اخلاقی شریعت اسلامی فرامی‌خواند.»

احمد فهمی محمد، حقوقدان و مفتی شرعی جیزه (شهری که اهرام مصر در آن قرار دارد)، در مقدمه خود بر صحیفه سجادیه می‌نویسد: «این صحیفه کامله از دعاها، مآثور و مناجات های ارزشمند است که هر کس جویای نیایش با خدا باشد، از بوستانش بهره می‌برد و از میوه اش می‌چیند. این دعاها از سیدالساجدین و زین العابدین علی بن الحسین(ع) رسیده است و به حمد خدای تعالی، تمام نیازهای دینی و دنیایی انسان را تأمین می‌کند.»

صحیفه سجادیه با تأکید بر ارزش های الهی و اخلاقی، همچنان منبعی الهام بخش برای نسل های گوناگون باقی مانده است. امید است که به مدد توفیق الهی، با مطالعه و تأمل در این اثر، بتوان از آموزه های آن در زندگی فردی و اجتماعی بهره برد.

